

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 5/0-02-07/2016-1
Датум: 19.01.2016. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 58. став 9. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/2013) одлучујући по Захтеву за прекид поступка и Предлогу обавеза поднетим од стране Акционарског друштва „Железнице Србије“ из Београда, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд-Савски Венац, чији је законски заступник, генерални директор, Мирослав Стојчић, на 55. седници одржаној 19.01.2016. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I ПРЕКИДА СЕ ПОСТУПАК испитивања повреде конкуренције покренут по службеној дужности против Акционарског друштва „Железнице Србије“ из Београда, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд-Савски Венац.

II ПРИХВАТА СЕ Предлог обавеза који је поднело Акционарско друштво „Железнице Србије“ из Београда, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд-Савски Венац, а које је Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд, сагласно изјави од 04.12.2015. године која је заведена код овог друштва под бројем 1/2015-2450, спремно добровољно да преузме ради отклањања могуће повреде конкуренције.

III Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд, сагласно изјави од 04.12.2015. године која је заведена код овог друштва под бројем 1/2015-2450 **ОДРЕЂУЈУ СЕ ОБАВЕЗЕ и РОКОВИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОБАВЕЗА,** и то:

- 1) да у року од 3 радна дана од дана усвајања Закона о буџету за 2016. годину изради предлог Програма пословања за 2016. годину;
- 2) да у року од 3 радна дана од дана усвајања предлога Програма пословања за 2016. годину, исти достави надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије;
- 3) да у року од 3 радна дана од дана достављања предлога Програма пословања за 2016. годину надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе

Републике Србије, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;

- 4) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на предлог Програма пословања за 2016. годину, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 5) да у року од 30 дана од добијања сагласности Владе Републике Србије на предлог Програма пословања за 2016. годину, изradi Програм одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре;
- 6) да у року од 3 радна дана од дана усвајања Програма одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре, исти достави надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије;
- 7) да у року од 3 радна дана од дана усвајања Програма одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 8) да у року од 3 радна дана од дана достављања Програма одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 9) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на Програм одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 10) да у року од 3 радна дана од дана закључења Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу финансирања трошкова управљања железничком инфраструктуром у делу који чини разлику између стварних трошкова управљања железничком инфраструктуром и остварених прихода од накнада за коришћење инфраструктуре и цена услуга, са Владом Републике Србије, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 11) да у року од 15 дана од дана закључења Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу финансирања трошкова управљања железничком инфраструктуром у делу који чини разлику између стварних трошкова управљања железничком инфраструктуром и остварених прихода од накнада за коришћење инфраструктуре и цена услуга, са Владом Републике Србије, донесе Одлуку о утврђивању висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре;

- 12) да у року од 3 радна дана од дана доношења Одлуке о утврђивању висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 13) да у року од 3 радна дана од дана доношења Одлуке о утврђивању висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре, исту достави надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије;
- 14) да у року од 3 радна дана од дана достављања Одлуке о утврђивању висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 15) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на Одлуку о утврђивању висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 16) да у року од 15 дана од дана доношења акта о елементима уговора о коришћењу железничке инфраструктуре од стране ресорног министра, а у складу са чланом 17. Закона о железници, усвоји модел Уговора о коришћењу железничке инфраструктуре;
- 17) да у року од 3 радна дана од дана усвајања Модела Уговора о коришћењу железничке инфраструктуре о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 18) да изради Нацрт реда вожње који се односи на међународни саобраћај најкасније једанаест месеци, односно за национални саобраћај најкасније шест месеци, пре почетка важења новог реда вожње;
- 19) да у року од 3 радна дана од дана израде Нацрта реда вожње о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 20) да у року од 15 дана од дана закључења Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу финансирања трошкова управљања железничком инфраструктуром у делу који чини разлику између стварних трошкова управљања железничком инфраструктуром и остварених прихода од накнада за коришћење инфраструктуре и цена услуга, са Владом Републике Србије, донесе Методологију вредновања критеријума за доделу трасе воза;
- 21) да у року од 3 радна дана од дана доношења Методологије вредновања критеријума за доделу трасе воза о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 22) да у року од 3 радна дана од дана доношења Методологије вредновања критеријума за доделу трасе воза исту достави надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије;

- 23) да у року од 3 радна дана од дана достављања Методологије вредновања критеријума за доделу трасе воза надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 24) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на Методологију вредновања критеријума за доделу трасе воза, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 25) да након:
- а) потписивања Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу финансирања трошкова управљања железничком инфраструктуром у делу који чини разлику између стварних трошкова управљања железничком инфраструктуром и остварених прихода од накнада за коришћење инфраструктуре и цена услуга, са Владом Републике Србије,
 - б) добијања сагласности Владе Републике Србије на Методологију вредновања критеријума за доделу трасе воза
 - в) добијања сагласности Владе Републике Србије на Одлуку о утврђивању висине накнада за коришћење железничке инфраструктуре и
 - г) усвајања модела Уговора о коришћењу железничке инфраструктуре,
- у року 15 дана од дана испуњења и последњег од свих наведених услова, донесе Изјаву о мрежи;
- 26) да у року од 3 радна дана од дана доношења Изјаве о мрежи о томе писано обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 27) да у року од 3 радна дана од дана доношење Изјаве о мрежи исту достави надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије;
- 28) да у року од 3 радна дана од дана достављања Изјаве о мрежи надлежном министарству ради прибављања сагласности Владе Републике Србије о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 29) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на Изјаву о мрежи, о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 30) да у року од 3 радна дана од дана добијања сагласности Владе Републике Србије на Изјаву о мрежи исту објави;
- 31) да у року од 3 радна дана од дана објављивања Изјаве о мрежи о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције;
- 32) да након објављивања Изјаве о мрежи приступи продаји траса превозницима који испуњавају законом прописане услове за приступ јавној железничкој инфраструктури;

- 33) да донесе Ред вожње у складу са Правилником о временском плану доделе капацитета;
- 34) да у року од 3 радна дана од дана доношења Реда вожње о томе у писаној форми обавести Комисију за заштиту конкуренције.

IV НАЛАЖЕ СЕ учеснику на тржишту из става III диспозитива, да до 31.12.2018. године Комисији за заштиту конкуренције редовно доставља периодичне извештаје о испуњењу обавеза, и то до 15. јула текуће године извештај који обухвата период јануар-јун текуће године, и до 15. јануара текуће године извештај који обухвата период јул-децембар претходне године, с тим да се први извештај има доставити до 01. августа 2016. године.

V Овај закључак се објављује на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) је закључком Председника Комисије број: 5/0-02-855/2013-1 од 26.12.2013. године, покренула поступак по службеној дужности против акционарског друштва „Железнице Србије“ из Београда, са регистрованим седиштем на адреси Немањина 6, Београд-Савски Венац, (у даљем тексту: друштво Железнице Србије или странка у поступку), ради утврђивања постојања радње злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 16. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013 - у даљем тексту: Закон).

Поступак испитивања повреде конкуренције покренут је по службеној дужности након што је Комисија дошла до сазнања да је друштво Железнице Србије, онемогућило приступ и коришћење железничке инфраструктуре другим привредним субјектима заинтересованим за обављање делатности превоза робе железницом. Утврђено је да је друштво Железнице Србије одбијало закључење уговора о коришћењу железничке инфраструктуре са оператерима/превозницима која нису у саставу друштва Железнице Србије, уз образложење да се нису стекли услови за доделу трасе, а ово нарочито из разлога што није окончан процес организационог раздвајања делатности друштва Железнице Србије, односно да се ово друштво налази у процесу реструктурирања, те да не постоје технички, али и формални правни механизми који би омогућили да се у овом тренутку закључи захтевана врста уговора.

Предмет поступка је био утврђивање постојања повреде конкуренције која за циљ или последицу има или може имати значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције на релевантном тржишту управљања железничком инфраструктуром, неоправданим одбијањем закључења уговора о коришћењу железничке инфраструктуре са другим железничким оператерима који испуњавају услове прописане Законом о железници, односно одбијањем доделе траса, што би представљало радњу ограничавања производње, тржишта или техничког развоја.

Комисија је у поступку прибавила податке од Дирекције за железнице Републике Србије, која је регулаторно тело у предметној области, министарства надлежног за послове саобраћаја, друштава која су у 2014. години поседовала важећу лиценцу за превоз и сертификат о безбедности за превоз у железничком саобраћају које издаје Дирекција за железнице Републике Србије, као и од саме странке у поступку.

Странка у поступку је 20.02.2015. године, Комисији исказала намеру да преузме одређене обавезе у циљу отклањања могуће повреде конкуренције, док је, поступајући у складу са одредбом члана 58. став 1. Закона, 22.10.2015. године доставила Предлог обавеза које је спремна добровољно да преузме ради отклањања могуће повреде конкуренције, са условима и роковима за извршење предложених обавеза (у даљем тексту: Предлог обавеза), који је поднеском од 07.12.2015. године, који се сматра коначним Предлогом обавеза, прецизиран. У Предлогу обавеза је наведено да се исти не може тумачити као признање друштва Железнице Србије да је на било који начин повредило конкуренцију.

На временски размак између исказивања намере и достављања коначног текста предлога утицала је чињеница да је било потребно у неколико наврата извршити додатна прецизирања Захтева за прекид поступка са Предлогом обавеза, али у битном делу је утицала и чињеница да је у међувремену окончан процес реструктурирања овог друштва. Наиме, друштво Железнице Србије је извршило статусну промену издвајања уз оснивање три нова акционарска друштва, и то:

- Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд;
- Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србија Воз“, Београд;
- Акционарско друштво за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд.

при чему је акционарско друштво „Железнице Србије“, наставља да постоји одређено време.

Узимајући у обзир да је у поступку реструктурирања друштва Железнице Србије настало ново, независно друштво - Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, које је преузело део делатности странке у поступку, између осталог и обезбеђење приступа инфраструктури што је предмет поступка пред Комисијом, истовремено и као такво једино које може да спроведе обавезе предложене од стране странке у поступку, Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, је уз Предлог обавеза доставило изјаву о преузимању свих обавеза које је странка у поступку предложила од 04.12.2015. године која је заведена код овог друштва под бројем 1/2015-2450.

Друштво Железнице Србије је ради отклањања могуће повреде конкуренције предложило да преузме следеће обавезе:

- да након усвајања Закона о буџету за 2016. годину изради предлог Програма пословања за 2016. годину,
- да приступи изради програма одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње и реконструкције железничке инфраструктуре у року од 30 дана,

- да са Владом Републике Србије започне активности у вези закључења Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у погледу финансирања трошкова управљања железничком инфраструктуром у делу који чини разлику између стварних трошкова управљања железничком инфраструктуром и остварених прихода од накнада за коришћење инфраструктуре и цена услуга,
- да након закључења Вишегодишњег уговора утврди предлог висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре у року од 15 дана,
- да у року од 15 дана од дана доношења одлуке о елементима Уговора усвоји модел Уговора о коришћењу железничке инфраструктуре,
- да изради нацрт реда вожње - предлог реда вожње који се односи на међународни саобраћај најкасније једанаест месеци односно за национални саобраћај најкасније шест месеци пре почетка важења новог реда вожње,
- да након потписивања вишегодишњег инфраструктурног уговора са Владом РС, добијања сагласности Владе РС на Методологију вредновања критеријума за доделу трасе воза и висину накнада за коришћење железничке инфраструктуре и усвајања модела уговора о коришћењу железничке инфраструктуре у року 15 дана од испуњења и последњег од свих наведених услова донесе Изјаву о мрежи и да исту упуту на сагласност Влади РС, да након добијања сагласности исту објави,
- да у року од 15 дана донесе Методологију вредновања критеријума за доделу трасе воза,
- да након објављивања Изјаве о мрежи приступи продаји траса - односно омогући свим превозницима који имају важећу лиценцу и сертификат за безбедност да приступе јавној железничкој инфраструктури закључивањем Уговора о коришћењу железничке инфраструктуре,
- да донесе Ред вожње у складу са Правилником о временском плану доделе капацитета („Службени гласник РС". бр. 140/14) до датума ступања на снагу - 13.12.2015. године,

Странка у поступку је такође предложила да обавести Комисију у писаној форми о свакој донетој одлуци из Предлога обавеза у року од 3 дана о дана доношења одлуке, као и о датумима предаје и добијања сагласности Владе Републике Србије на акте за које је потребна таква сагласност у року од три дана од дана предаје, односно добијања сагласности.

Поступајући у складу са чланом 58. став 3. Закона, Комисија је, на својој интернет страници 18.12.2015. године, објавила Обавештење о подношењу предлога обавеза које је друштво „Железнице Србије“ спремно добровољно да преузме ради отклањања могуће повреде конкуренције, са позивом свим заинтересованим странама да доставе писане примедбе, ставове и мишљења који се односе на предложене обавезе у року од 20 дана од дана објаве обавештења.

У остављеном року нико није доставио писане примедбе, ставове и мишљења који се односе на предложене обавезе које је друштво Железнице Србије спремно добровољно да преузме.

Оцењујући предложене обавезе и рокове за њихово преузимање, а након анализе стања на тржишту, Савет Комисије је утврдио да се истима остварују циљеви мера из члана 59. Закона, из разлога што преузете обавезе у предложеним роковима омогућавају успостављање ефективне конкуренције на релевантном тржишту, а по свом садржају и ефекту одговарају мерама које би Комисија одредила сагласно члану 59. Закона у случају да утврди постојање повреде конкуренције. Стога је одлучено као у ст. I, II и III диспозитива овог закључка.

Комисија је оценила да је потребно да друштво Железнице Србије периодичним извештајима, уредно обавештава Комисију о испуњењу обавеза, и то до 31.12.2018. године, па је одлучено као у ставу IV диспозитива.

Комисија ће наставити поступак, у року не дужем од три године од дана доношења овог закључка, ако

- 1) наступе битне промене околности на којима се заснивао закључак о прекиду поступка;
- 2) друштво Железнице Србије не испуни утврђене обавезе у року одређеном за њихово извршење, односно не достави одговарајуће доказе о томе;
- 3) Комисија установи да је закључак о прекиду поступка донет на основу нетачних, неистинитих, некомплетних или обмањујућих података које је доставило друштво Железнице Србије.